

Technische vragen Begroting Eemsdelta 2023

Partij	Programma	Pagina	Vraag	Antwoord
1 PvdA	Algemeen	6	Inleiding pag. 6 "wereldeconomie/inflatie" schrijft u dat de gemeente Eemsdelta verder gaat met bv toeslagen dan de landelijke richtlijnen. Kunt u dit nader toelichten waar dit uit blijkt?	Naast aanvullend op de Eenmalige energietoelag 2022 van het Rijk is in Eemsdelta een gemeentelijke maatwerkregeling getroffen via het Energiefonds. Dit is op basis van de tijdens de raadsvergadering van 13 juli 2022 aanvaarde motie.
2 PvdA	Algemeen	7	Inleiding pag.7 Ontwikkeling Financieel perspectief na kadernota 2023: Tabel Ontwikkelingen algemene uitkering in 2025 een tekort van € 296.000. Kunt u dit tekort nader toelichten t.o.v. de jaren 2023, 2024 en 2026 waar er sprake is van een overschot? En is dit tekort wel inclusief het extra budget jeugdzorg? En is dit tekort dan ook van invloed om de jeugdzorg en kunt u het antwoord nader toelichten?	De -/€ 296.000 geeft geen tekort aan, maar een daling van de algemene uitkering ten opzichte van de doorrekening van de Kadernota 2023, waarin de Meicirculaire 2022 is verwerkt. Voor de jaren 2023, 2024 en 2026 blijkt uit de doorrekening van de septembercirculaire dat er meer algemene uitkering wordt ontvangen dan bij de doorrekening van de meicirculaire. Dit heeft met een aantal oorzaken te maken. De septembercirculaire 2022 is verschenen na vaststelling van de Kadernota 2023. Hiernaast is de omvang en wijze van verwerking in de begroting van de extra middelen van de jeugdzorg anders dan bij de Kadernota 2023 bekend was. We hebben de extra middelen zowel via de algemene uitkering en als een correctie op het budget van de jeugdzorg zelf verwerkt. Daarnaast is de omvang van de compensatie gemuteerd. Tevens heeft er nog een herberekening plaatsgevonden van de meicirculaire 2022 ten opzichte van de versie van de meicirculaire zoals verwerkt in de Kadernota 2023. In de genoemde bedragen van de "ontwikkeling algemene uitkering" zijn de effecten van de extra middelen jeugdzorg verwerkt voor het aandeel dat betrekking heeft op algemene uitkering.
3 PvdA	Algemeen	7	Inleiding pag. 7 De komende jaren moet u meer geld lenen, omdat er sprake is van een Financieringstekort (zie tabel pag. 166) De hierbij behorende rentelast is daarbij gestegen met € 0,6 tot € 1,1 miljoen. Kunt u dit nader toelichten nu de rente nog relatief laag is?	Gerekend is met een rente van 2,25%. Tot en met 2025 is er volgens planning € 55 miljoen opgenomen. Dit komt overeen met een rentebedrag van circa € 1,2 miljoen. Doordat er op de lening van 2024 al is afgelost komt de stijging van de rente iets lager uit. De opname van de lening in 2026 is gepland in september. Die heeft niet veel invloed meer op de totale rente.
4 GL	Algemeen	7	120 miljoen nieuwe leningen, hoe worden die aangewend en waar kan ik die vinden?	Deze zijn ter dekking van reeds aangegane investeringen en kredieten. Deze zijn voornamelijk gefinancierd met kort geld uit de aardbevingsmiddelen.
5 GL	Algemeen	8	Welke pilots en waar kan ik ze vinden?	De pilots die we gaan uitvoeren zijn o.a. het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen door het creëren van extra wateropvang, afkoppeling regenwater en vergroenen van tuinen en straten. De eerste pilot wordt gekoppeld aan projecten vanuit het versterkingsprogramma Aardbevingen de Baas zoals de sloop en nieuwbouw en herinrichting openbare ruimte in de Zuiderstraat in Middelstum. Daarnaast gaan we bezig met een pilot voor het verstrekken van subsidie voor groene daken.
6 JV	Algemeen	div	Bij elk programma staat de tekst: 'In de begroting 2022 zijn de projecten niet opgenomen. Vanaf de begroting 2023 zullen we de projecten wel opnemen, hierdoor nemen baten en lasten toe. Het opnemen van de projecten heeft geen financiële impact op de gele begroting'. Vraag: Is er een totaal lijst van deze projecten en in welke mate valt die samen met de investeringslijst waarvan het college aan de raad vraagt deze goed te keuren?	Ja, er is een totaal lijst aan projecten die aanvullend geraamd is middels deze actie. Zie overzicht geheel onderaan. Dit betreffen allemaal projecten waarbij in een eerder stadium de budgetten al door de Raad beschikbaar zijn gesteld. Daarmee valt deze lijst niet samen met de investeringslijst, die ziet toe op nog niet eerder gealloceerde middelen.
7 LBE	Algemeen	8	In hoeverre is de inflatie al meegenomen in de prijsindexatie van 2,65% en welke mogelijke effecten heeft dit op de begroting?	In de begroting 2023 is rekening gehouden met een algemene inflatie van 2,65% op de prijzen. De begroting is echter uit diverse kostencomponenten opgebouwd met verschillende prijsgevoeligheden. Denk hierbij aan lonen van externen, energieprijzen, bouwkosten. En looptijd van diverse contracten met prijsafspraken. Een complexe materie, daarom is in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" dit risico benoemd en doorgerekend.
8 CDA	0; bestuur en onderst.	13	Dorps- en buurthuizen, op welk taakveld staat het budget voor 2023?	Op taakveld 6.1 (onderdeel Gebiedsregie)
9 CDA	0; bestuur en onderst.	14	Dienstverlening, wij gaan de regeldruk verminderen. Geef eens een voorbeeld.	Dit gaat over het verbeteren van de dienstverlening rondom: * Informatie op de website van een product worden in begrijpelijke taal gezet. Deze maatregelen dragen bij aan een hogere klanttevredenheid en voorkomen onnodig contact tussen aanvrager en gemeente. * Ook formulieren worden met het invoeren van DIGID en e-herkenning automatisch gevuld met gegevens, zodat de aanvrager zelf minder gegevens hoeft in te vullen. De kans op fouten wordt hiermee verminderd. * Hiernaast hebben we kortgeleden het proces rijbewijs digitaaliseerd. Inwoners hebben nu de mogelijkheid om hun rijbewijs digitaal aan te vragen, zodat ze maar 1 keer naar het gemeentehuis hoeven i.p.v. 2 keer. * Aangifte van overlijden kan nu volledig digitaal, zodat de uitvaartverzorger minder tijd kwijt is.
10 CU	1; veiligheid	18	Op pagina 18 staat een kader met beleidsindicatoren. In vergelijking bij realisatie 25.000-50.000 en realisatie Eemsdelta is opvallend dat de getallen hoger zijn bij Eemsdelta. Hoe is dit verklaarbaar?	De aantallen zijn in Eemsdelta hoger omdat de bevolkingssamenstelling en problematiek afwijkt van een gemiddelde gemeente van 25.000 tot 50.000 inwoners, waardoor er meer criminaliteit ontstaat.
11 GL	1; veiligheid	19	Wat zijn de kosten voor het beleid Caribische Nederlanders en welke resultaten zijn er behaald?	Er is een bedrag van €75.000 beschikbaar uit de begroting en €75.000 uit de budgetten voor de uitvoering van de participatiewet en de jeugdzorg. Dit voor de komende vijf jaar (vanaf 2022). De aanpak van de problematiek binnen de Caribische gemeenschap heeft vertraging opgelopen in 2022. Dit komt door onder andere door het capaciteitstekort bij team OOV en de toename in de werkvoorraad, zoals de toename in vele casuïstiek, opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de vluchtelingencrisis. De eerste grote stappen zijn gezet. Een zorginstantie met affiniteit met de Caribische gemeenschap zal nauw samenwerken met een basisschool in Delfzijl waar (bijna) alle leerlingen van Antilliaanse komaf zijn. De bedoeling is dat deze zorginstantie de hulpvragen van de ouders én kinderen, die verder gaan dan hetgeen wat de school kan bieden, oppakken. Op deze manier wordt een integrale aanpak opgezet door professionals. We hebben mensen nodig die heel flexibel zijn, het grote plaatje zien, maar ook een lange adem hebben. Die ook op vrijdagavond, als er iets aan de hand is, in de auto stappen en bij de familie op de stoep staan. Vanuit de school wordt signaleerd dat het niet goed gaat met een kind, door het inzetten van professionals met affiniteit met de Caribische gemeenschap, wordt er niet gewacht op een hulpvraag, we kijken goed wat er nodig is. Soms is er thuis sprake van schuldenproblematiek of verslavingsproblematiek. Daar gaat de aandacht dan ook heen, dit wordt goed afgestemd met de gemeente.
12 LBE	1; veiligheid	19	Is er al gestart met de uitvoering van het beleid Caribische Nederlanders? Zo ja, wat voor resultaten zijn hier mee geboekt ten opzichte van de gestelde doelstellingen?	Zie antwoord vorige vraag.
13 PvdA	2; verkeer, vervoer	22/23	Vervanging Sluis Delfzijl : Lobby starten richting het Rijk . Welk budget heeft u hiervoor vrij gemaakt? In het verleden zijn er ook studies gedaan over de vervanging van de Sluis in Delfzijl . Neemt u dit mee in u lobbyactiviteiten en kunt u dit nader toelichten wat en hoe?	Er is geen budget vrij gemaakt voor deze lobby (en wij verwachten dat dat ook niet nodig zal zijn). De inhoud van eerdere studies naar de vervanging Zeesluizen zullen worden betrokken in de lobby. Het college gaat onderzoeken langs welke wegen en met welke partners wij de vervanging van de Zeesluizen verder kunnen agenderen bij het Rijk.
14 GL	3; economie	25	Valt daar ook biologische bedrijfsvoering onder en waar vind ik die dan in de begroting?	Onder een sterke agrarische sector verstaan wij zowel de conventionele als biologische sector. Omdat deze begroting met betrekking tot dit onderwerp geen verdere uitwerking heeft wordt biologische bedrijfsvoering, net als specifieke innovatie binnen de conventionele sector, niet apart benoemd.
15 CDA	4; onderwijs	31	In Appingedam is IDO en vanuit welzijn is er ondersteuning voor inwoners, hoe weten inwoners dat of op welke wijze inwoners doorverwezen?	De Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) worden landelijk gepromoot via tv spotjes. Biblonet heeft informatie op haar website en inwoners kunnen worden doorverwezen naar zowel IDO als ondersteuning vanuit welzijn door medewerkers van Cadanz Welzijn of de bibliotheek, door medewerkers van de gemeente (bijv. Sociaal Plein Eemsdelta en het KCC) of andere partijen.
16 GL	4; onderwijs	31	Kunt u aangeven wat resultaten zijn? Zijn er cijfers? Wat ik bedoel is, er wordt van alles ondernomen, ontwikkeld, na schoolse activiteiten en kreten als ontwikkelen van een educatief landschap. Maar wat zijn de resultaten en worden die gemonitord? Tegen veel geld uitgeven moet toch ook staan dit hebben we bereikt en dit zijn de cijfers.	Hieronder cijfers over deelname aan diverse onderdelen: voorschoolse educatie 136 peuters taalgroepen kleuters 76 kleuters Kansrijke Groningers ICT 11.877 (in Eemsdelta, Het Hogeland en Midden Groningen) Kansrijke Gr. talentprojecten 1.473 leerlingen in Eemsdelta de Bibliotheek op School PO 3.477 (alle leerlingen) de Bibliotheek op School VO 922 leerlingen naschoolse activiteiten 788 (kinderen in eerste helft 2022) Schoolmaatschappelijk werk 17 scholen/kindcentra IVN natuureducatie 10 kinderopvanglocaties, 16 PO scholen, 1 VO school ** De aantallen kunnen betrekking hebben op 2021, 2022 of het schooljaar 2021-2022, afhankelijk van beschikbaarheid van gegevens.
17 CDA	4; onderwijs	33	Wat gaan we daarvoor doen? Bouwen KC in het gebied van Delfzijl. Wij missen hier Holwierde? Klopt dit?	Waar gesproken wordt over Delfzijl wordt de voormalige gemeente Delfzijl bedoeld. Hier worden nog de scholen in Tuikwerd en Holwierde gebouwd.
18 CU	4; onderwijs	35	Een andere wijze van verantwoording van de uitkering voor het Scholenprogramma leidt tot voor- en nadelen zo zien we. Daarbij twee vragen: 1. Kunnen wij een toelichting krijgen op wat het totale effect is in deze begroting + meerjarenraming? 2. Annex hieraan; in de inleiding (pagina 8) lezen we dat de doorverdeling van de rente afneemt met EUR 700.000. Wordt hier het effect op het begrotingssaldo bedoeld? Zo ja, kan dat toegelicht worden? Doorverdeling heeft in principe toch geen effect op het saldo?	In 2021 is de decentralisatie uitkering Scholenprogramma Groningen (DU, zonder SISA verantwoording) door het rijk omgezet in een specifieke uitkering (SPUK, met jaarlijkse verantwoording via Sisa). Met het ministerie van OCW en de accountant zijn afspraken gemaakt voor de verantwoording en verwerking hiervan. In de jaarrekening 2021 zijn de resterende termijnen als vordering opgenomen en de bate als vooruit ontvangen bedragen opgenomen (€ 20 mln. euro). Vanaf 2022 wordt de SPUK scholenprogramma in mindering gebracht op de boekwaarden. Door de lagere boekwaarde daalt de rentecomponent van de kapitaallasten. De tekst in de inleiding over de afname van de doorbelaste rente met 700.000 euro is niet het effect op het begrotingssaldo maar een toelichting op de ontwikkeling van de in en externe rente en de doorbelasting hiervan.
19 CU	4; onderwijs	35	Doorlopende lasten ivm latere oplevering Campus. Over welke lasten hebben we het dan? Gebeurt er nog iets op de oude locaties?	De VO-locatie Opwierderweg 59C te Appingedam blijft nog een jaar langer een functie houden voor de huisvesting van leerlingen. Hierdoor lopen de kapitaallasten nog een jaar langer door.
20 CDA	5; sport, cultuur	36	Dorps en buurthuizen dezelfde vraag al bij pagina 13. (op welk taakveld staat het budget voor 2023?)	Op taakveld 6.1 (onderdeel Gebiedsregie)
21 GL	5; sport, cultuur	38	Waarom "vermarkten" van kunst en welke kunst?	Deze kunst- en architectuurstromingen hebben doorgaanse een brede publieke belangstelling in Nederland. Het is echter niet bekend dat onze gemeente over veel kunstwerken en gebouwen beschikt die behoren tot deze stromingen. Met meer gerichte marketing kan meer bezoek en toerisme worden gegenereerd en daarmee meer economische spin-off

22	PvdA	5; sport, cultuur	41	Verbonden partijen : Instandhouding Zwemvoorziening Appingedam, Delfzijl in 2023 geen exploitatiebijdrage . Klopt dit? En kunt u dit nader toelichten ook in relatie met de stijgende energieprijzen ?	Tot voor kort bestond de bijdrage van de gemeente ten aanzien van het zwembad Dubbelslag uit een bijdrage aan de verbonden partij Zwembad Appingedam-Delfzijl Vastgoed BV (ZADV) en uit een exploitatiebijdrage aan de exploitant Optisport. In 2022 hebben de huur- en exploitatieovereenkomsten moeten aanpassen aan een BTW-wijziging, waardoor de bijdrage aan ZADV is verlaagd tot € 0 en de exploitatiebijdrage van de gemeente aan Optisport is verhoogd. Ten aanzien van de energieprijzen is in het exploitatieovereenkomst vastgelegd dat de gemeente de energiekosten vergoed wanneer deze meer dan 5% afwijken ten opzichte van een jaar eerder. De bepaling stond sinds de aanvang van zwembad Dubbelslag en nog steeds in de exploitatieovereenkomst. Zie hiervoor ook de 2e Tussenrapportage van 2022.																																		
23	GL	6; sociaal domein	44	Na tussen haakjes komt o.a. Moet dit hier wel staan of is het een ambtelijke notitie? En wat willen jullie dan wijzigen?	Deze tekst is abusievelijk opgenomen in de definitieve versie van het boekwerk. Dit wordt hersteld in de versie die is toegevoegd aan het raadsvoorstel.																																		
24	PvdA	6; sociaal domein	50	Inkomensondersteuning , armoedebeleid en schuldsanering : Heeft u rekening gehouden met de ophoging sociaalminimum van 110 % naar 120 % dit in relatie met het dossier armoedebeleid, welke eind november op de raadsagenda staat na vaststelling van deze begroting? Tevens als het antwoord ja is over welke budgetten praten we dan ook als het antwoord nee is?	In de begroting 2023 is op voorzieningen niveau rekening gehouden met een wijziging van de inkomensgrens naar 120% van het sociaal minimum en een herijking van het aanbod. Dit vindt u terug onder FCL 66300301 ad € 2.239.000, FCL 66300302 ad € 59.000 en FCL 66300303 ad € 259.000. Met de hogere uitvoeringskosten is is voorsnog geen rekening gehouden, deze vindt u (gebaseerd op het huidige beleid) onder FCL 66300200.																																		
25	CDA	6; sociaal domein	50/51	Armoedebestrijding, waar vinden wij het budget voor de uitvoering van het Armoedebeleid in 2023?	Dit valt onder taakveld 6.32, zie hiervoor bladzijde 177 van het boekwerk en dan met name onderdeel "Armoede en minimebeleid".																																		
25	CDA	6; sociaal domein	68	Bij openbare Geestelijke gezondheid nemen de uitvoeringskosten in 2023 toe en de jaren daarna?	In de begroting 2023 is rekening gehouden met de toename van deze kosten ten opzichte van 2022. Uitgaven en inkomsten worden in de begroting tegen constante prijzen geraamd. Zo ook uitvoeringskosten OGGz Bij het opmaken van de begroting 2024 wordt bekeken welke uitvoeringskosten voor 2024 moeten worden geraamd in die begroting.																																		
26	LBE	6; sociaal domein	nvt	Ondanks het aangenomen amendement bij de kadernota wordt er in de programmabegroting niet gesproken over dorpsondersteuning of dorpsondersteuners. Wat is hiervan de reden?	Conform het amendement is er budget voor de huidige dorpsondersteuner voor 2022 en 2023 toegekend. Tevens is afgesproken dat er aan de Raad in 2023 een beleidskeuzeadvies wordt aangeboden over eventuele structurele inzet van dorpsondersteuners in onze gemeente in relatie tot andere zorgstructuren en de kosten.																																		
27	LBE	6; sociaal domein	nvt	Wat betreft de aanpak van de energiearmoede gaat de gemeente Eemsdelta verder dan de landelijke richtlijnen. Hiervoor is in aanvulling op de energietoelag het energiefonds opgezet. * Energietoelag/ Verzoek om een toelichting op de bijdrage van het Rijk inzake de energietoelag, wat het de gemeente Eemsdelta gekost heeft en verwacht nog te gaan kosten. * Energiefonds/ Verzoek om een toelichting hoeveel er tot nu toe gebruik van is gemaakt, heeft gekost en wat de verwachting is dat het nog gaat kosten.	Enmalige energietoelag 2022: Rijksbijdrage bedraagt € 3.687.000. Aantal aanvragen per 1-10-2022: 2796. Uitgaven: 2066 verstrekte toeslagen € 2.685.800, uitvoeringskosten € € 80.870 (boekingen bijgewerkt t/m week 39). Er zijn nog aanvragen in behandeling en er worden nog dagelijks nieuwe aanvragen ontvangen.																																		
28	LBE	6; sociaal domein	53	In 2022 is er sprake van een daling van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering in de gemeente Eemsdelta. Verzoek om meer informatie. Hoe groot is de instroom en de uitstroom? Hoe stromen mensen uit? Wat is de aanpak om mensen naar een baan te begeleiden?	In 2021 is het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering gedaald van 1.493 naar 1.365 huishoudens. In 2022 is voorsnog sprake van een daling van 1.365 naar 1.282 huishoudens (peildatum 1 oktober 2022). Maandelijks zijn in 2022 gemiddeld 31 mensen uitgestroomd en 20 mensen ingestroomd. In meer dan 50% van de gevallen stromen mensen uit naar werk. De aanpak om mensen naar werk te begeleiden is individueel maatwerk. De werkcoaches hebben daarvoor verschillende instrumenten tot hun beschikking. In 2022 zijn door extra middelen vanuit de decembercirculaire mensen toegevoegd aan het team van werkcoaches waarmee intensiever kan worden begeleid en daarmee ook mensen met een grotere afstand nu weer geactiveerd worden.																																		
29	LBE	6; sociaal domein	54	Er wordt gebruik gemaakt van Jobber Arbeidsreintegratie BV voor detachering van personen vanuit de Participatiewet. Wat betekent deze constructie voor de rechten en secundaire arbeidsvoorwaarden van deze mensen? Wordt er ook extra aandacht aan deze mensen besteed met betrekking tot de stijgende inflatie en dus stijgende kosten voor levensonderhoud?	De mensen die een arbeidsovereenkomst bij Jobber hebben vallen allemaal onder de CAO Aan de Slag. Alle SW-medewerkers zijn in dienst van de gemeente en vallen onder de CAO SW. In beide CAO's worden collectieve afspraken gemaakt met betrekking tot hun arbeidsvoorwaarden. Voor de medewerkers van het Werkbedrijf en de mensen die via Jobber aan de slag zijn is vanuit de gemeente extra aandacht met betrekking tot hun energielasten. Overige (loon)afspraken worden gemaakt via de CAO's.																																		
30	GL	7; volksgezondheid	59	Welke steun voor de. Bijzondere begraafplaatsen?	De huidige steun in de vorm van een onderhoudsbijdrage voor de bijzondere begraafplaatsen wordt in 2023 voortgezet. In 2023 zal het college komen met een voorstel om de steun/onderhoudsbijdrage te harmoniseren.																																		
31	GL	7; volksgezondheid	64	Wat zijn de resultaten van Hinderapp?	De Hinderapp voldoet aan de verwachtingen. De app is inmiddels toegankelijk voor al onze inwoners. We zien dat diverse inwoners gebruik maken van de app. Inwoners doen meldingen of dienen een klacht in via de app. De ODG handelt de milieuklacht af als het onder hun bevoegdheid valt. Zo niet, wordt de klacht doorgestuurd naar de gemeente.																																		
32	CU	7; volksgezondheid	68	Waarom is het beleidsplan begraafplaatsen niet geraamd voor 2023? Wij hebben toch een motie aangenomen om dit plan een jaar naar voren te halen?	In de begroting 2022 is hiervoor een bedrag opgenomen dat mee genomen wordt naar 2023.																																		
33	LBE	7; volksgezondheid	58-60	De omvang van het huishoudelijk restafval betreft landelijk 138 en voor de gemeente Eemsdelta 134 kilogram (p. 58). De doelstelling voor 2025 is 30 kilogram restafval per persoon en maximale scheiding van afvalstromen (p. 60). In hoeverre is er met deze dynamiek rekening gehouden in de meerjarenbegroting?	In de meerjarenbegroting zijn de kosten en opbrengsten constant gehouden op basis van de huidige inzichten = 100 kilo restafval per huishouden. Voor de toekomstige jaren wordt jaarlijks een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte hoeveelheid kilo's restafval en de kostenontwikkeling voor inzameling en verwerking. Hiermee wordt de begroting jaarlijks geactualiseerd.																																		
34	GL	8; volkshuisvesting	69	Is in de begroting ook ruimte voor HERSTEL van oude waterlopen?	Oude waterlopen zijn veelal in eigendom van het waterschap of perceel eigenaren. In dergelijke projecten voor herstel is de gemeente veelal participant en ligt het initiatief bij het waterschap of Landschapsbeheer Groningen. Op dit moment is er in de begroting geen ruimte opgenomen voor (co)financiering voor hertstel oude waterlopen.																																		
35	BGE	9; algemene dekkingsmiddelen	81	Dividend; Ik wil graag een overzicht van 2020, 2021 van de daadwerkelijk dividend uitkering per bedrijf waar wij aandeelhouder van zijn. Daarnaast ook over deze jaren de bedragen die wij ontvangen hebben als compensatie-uitkering Havenschap? Voor het jaar 2022 (915.000 euro) graag de verwachte overzicht en voor 2023 de overzicht van de verwachte bedragen, namelijk 784.000 euro. Daarnaast graag een onderbouwing waarom wij jaarlijks van het Havenschap een compensatie-uitkering ontvangen?	Groninger Seaports NV betaalt jaarlijks aan de GR Havenschap Groningen Seaports een borgstellingsvergoeding. Jaarlijks ontvangen wij van de GR Havenschap Groningen Seaports een rentevergoeding van € 52.600. <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Realisatie</th> <th colspan="2">Begroting</th> </tr> <tr> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dividenduitkering BNG</td> <td>90.737</td> <td>159.630</td> <td>198.380</td> <td>218.000</td> </tr> <tr> <td>Dividenduitkering Enexis</td> <td>426.286</td> <td>291.845</td> <td>387.567</td> <td>409.800</td> </tr> <tr> <td>Dividenduitkering Afvalsturing Friesland</td> <td>39.154</td> <td>73.521</td> <td>158.118</td> <td>103.200</td> </tr> <tr> <td>Compensatie uitkering Havenschap</td> <td>52.638</td> <td>52.638</td> <td>52.638</td> <td>52.600</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>608.815</td> <td>577.634</td> <td>796.703</td> <td>783.600</td> </tr> </tbody> </table>		Realisatie		Begroting		2020	2021	2022	2023	Dividenduitkering BNG	90.737	159.630	198.380	218.000	Dividenduitkering Enexis	426.286	291.845	387.567	409.800	Dividenduitkering Afvalsturing Friesland	39.154	73.521	158.118	103.200	Compensatie uitkering Havenschap	52.638	52.638	52.638	52.600	Totaal	608.815	577.634	796.703	783.600
	Realisatie		Begroting																																				
	2020	2021	2022	2023																																			
Dividenduitkering BNG	90.737	159.630	198.380	218.000																																			
Dividenduitkering Enexis	426.286	291.845	387.567	409.800																																			
Dividenduitkering Afvalsturing Friesland	39.154	73.521	158.118	103.200																																			
Compensatie uitkering Havenschap	52.638	52.638	52.638	52.600																																			
Totaal	608.815	577.634	796.703	783.600																																			
36	PvdA	9; algemene dekkingsmiddelen	83	Tabel algemene dekkingsmiddelen zien we in 2023 een stijging van de lokale heffingen van €17.7 miljoen naar €19,6 miljoen. Kunt u deze stijging van ca €2 miljoen nader toelichten temeer, omdat u stelt in u inleiding dat u de woonlasten voor de burgers wilt dempen?	Zie hiervoor de paragraaf lokale heffingen, pagina 92. De stijging zit in de OZB en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door extra opbrengst windmolens (€ 670.000), extra opbrengst IKC's (€ 517.000) en hiernaast de stijging van de opbrengst OZB met 3% (€ 521.000). Alleen het laatste punt, de 3% stijging, treft de burgers (en bedrijven). Met het vaststellen van "Eemsdelta in Balans" was besloten de OZB vanaf 2021 voor 4 jaren extra te verhogen met 2,5% (bovenop de 3%). Deze maatregel is bij de Kadernota 2023 voor de jaren 2023 en 2024 teruggedraaid / geschrapt in het kader van het dempen van de woonlasten voor de burgers. Net als het gelijk houden van het tarief voor rioolheffing. En het niet verhogen van de reclamebelasting voor bedrijven. De verordening heffing OZB wordt in de decemberraad ter vaststelling aangeboden.																																		
37	GBE	Paragrafen	91	Geraamde inkomsten; Afvalstoffenheffing 2022 5.297.000 euro/ Afvalstoffenheffing 2023 6.689.000 euro. Een stijging van bijna 1,4 miljoen. Ik zou graag verduidelijking willen hebben van deze stijging? Daarnaast een overzicht van 2022 en 2023 hoe deze bedragen zijn opgebouwd?	Omdat de verordening afvalstoffenheffing nog niet was geharmoniseerd na de herindeling , mocht van rechtswege het tarief niet worden verhoogd naar kostendekkendheid. Het dekkingspercentage is de afgelopen twee jaren geen 100% geweest. Hiernaast was het dekkingspercentage in de voormalige gemeente Loppersum ook al geen 100%. De kosten van afvalinzameling stijgen echter jaarlijks wel, waardoor er voor 2023 ook deze inhaal-/stap is gemaakt in het tarief. Geheel onderaan dit overzicht van de vragen treft u het overzicht van de lasten en baten (en kostendekkendheid) aan van afvalstoffenheffing voor de begroting 2022 en 2023.																																		
38	PvdA	Paragrafen	92	Totale Opbrengt OZB 2023 :U schrijft "Afwaardering Nam locaties" een plus van 200k moet dat niet een vermindering van opbrengsten zijn van 200K? Graag nadere toelichten.	Locaties van de Nederlandse Aardolie Maatschappij zijn geen normale WOZ-objecten; de waarde wordt vastgesteld door de vervangingswaarde van de installatie te corrigeren met factoren voor technische en functionele veroudering. Hoe meer gas er nog te winnen valt, hoe langer de installatie kan blijven functioneren en hoe lager het bedrag waarmee de vervangingswaarde naar beneden moet worden bijgesteld. In 2014 bleek dat de waarden van de locaties volgens opgave van de NAM fors daalden. Uiteindelijk zijn voor 2014 en 2015 de waarden weer op het oude niveau gezet. Voor het belastingjaar 2016 is met ondersteuning van de VNG contact geweest met de NAM over de taxatie-technische zaken. In 2016 heeft de NAM bezwaar gemaakt tegen de waarden van de gaswinning- en gasbehandelingsinstallaties in de provincie Groningen. De betrokken gemeenten (waaronder ook Appingedam, Delfzijl en Loppersum) hebben gezamenlijk met de NAM afgesproken een gerechtelijke (proef)procedure bij de Rechtbank aanhangig te maken voor twee objecten. Deze procedure is nu in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De procedure betekent dat we rekening moeten houden met een afwaardering van de NAM-locaties met tenminste 50% voor de periode 2016 tm 2020. Dit stond nog los van het effect van het Gasbesluit op de waardering van de NAM-objecten. In de voormalige gemeenten zijn hiervoor verschillende systematieken gehanteerd, waardoor wij vorig jaar e.e.a. hebben geharmoniseerd. In verband hiermee hebben wij een incidentele correctie gemaakt bij de begroting 2022 m.b.t. de NAM-locaties. Daarnaast hebben wij een voorziening gevormd voor het risico. Vanaf 2023 wordt in de waardebeoordeling rekening gehouden met de waakvlam, waardoor geen correctie meer nodig is. De correctie over 2022 hebben we in 2023 weer moeten corrigeren o.b.v. in de loop van 2022 ontvangen informatie over de waardecorrecties NAM locaties. Waardeontwikkelingen die wij in 2021 bij het opstellen van de begroting 2022 nog niet voorhanden hadden, maar die wel doorwerken naar de begroting 2023 evj. zijn hiermee gecorrigeerd.																																		
39	PvdA	Paragrafen	93	Paragraaf A Lokale heffingen. Vraag over reclame belasting is deze inmiddels geharmoniseerd en geïndexeerd? De laatste jaren in de voormalige gemeente Delfzijl is dit niet gebeurt. Graag nadere toelichting op deze vragen.	De verordening is geharmoniseerd, maar we kennen nog twee belastinggebieden met verschillende tarieven (Appingedam, Delfzijl). De reclamebelasting is ingevoerd op verzoek van de ondernemers zelf, zowel uit Delfzijl als ook uit Appingedam.																																		
40	GL	Paragrafen	94	Wat is het verschil in geboden faciliteiten voor de woonschepen?	We kennen twee belastinggebieden met verschillende tarieven voor liggeld woonschepen. Op dit moment wordt onderzocht in hoeverre de havens van elkaar verschillen (grootte ligplaats, voorzieningen etc).																																		
41	CU	Paragrafen	98	De stijging van het vaste bedrag voor de afvalstoffenheffing wordt verklaard door hogere kosten dan waar in het beleidsplan mee gerekend is. Is dit enkel de hoge inflatie van dit moment of zijn er ook nog andere oorzaken?	De verhoging van de afvalstoffenheffing is een gevolg van de actualisatie van de kostenontwikkeling.																																		
42	GL	Paragrafen	120	Is er in de begroting rekening gehouden met energie labels en bouwkosten?	Binnen de verschillende is rekening gehouden met maatwerkadvies inzake Energielabels en bouwkosten.																																		

43	LBE	Paragrafen	119	Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen/ Er wordt melding gemaakt van 27 kilometer hagen. In de begroting van 2022 wordt melding gemaakt van 17 kilometer hagen. Is hier sprake van een daadwerkelijke toename of gaat het om een administratieve ommissie? Wat zijn de juiste aantallen in de gepresenteerde tabel?	De hoeveelheden te beheren kapitaalgoederen genoemd in de begroting is indicatief. Taak van het team Beheer Openbare Ruimte en Gebouwen (BORG) is om de hoeveelheden en beheergegevens op orde te krijgen en te verwerken in het beheersysteem. We hebben gemerkt dat na de herindeling het areaal aan te onderhouden kapitaalgoederen, waaronder openbaar groen, onvoldoende in beeld was. Door inventarisatie en betere verwerking en beheer van gegevens kan blijken dat de hoeveelheden te beheren onderdelen wijzigt.
44	LBE	Paragrafen	119	Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen Verzoek om meer detail informatie ter beschikking te stellen inzake het kapitaal groen. Ter illustratie. Het aantal bomen is met 36.910 gering gestegen (36.180 in 2022). Een weergave per soort en globale leeftijd is hier van meerwaarde. Hetzelfde geldt voor het gras. Hier is een toename van 549 hectare in de begroting van vorig jaar naar 586 hectare nu. De ecologische kwaliteit van gras is echter zeer divers. Zo is er bij raaisgras al snel sprake van een ecologische woestijn.	Zie ook antwoord vorige vraag.
Bij het opstellen van het groenbeleidsplan zullen wij kijken of de te beheren groenonderdelen verder gespecificeerd kan worden opgenomen.					
45	CU	Fin.begroting	145	Waar staat BORG voor?	Beheer openbare ruimte en gebouwen.
46	CU	Fin.begroting	145	Er is aangegeven dat de bezuiniging door de OJG hoger uitpakt dan verwacht. In het overzicht is 180k opgenomen. Komt dit extra voordeel bovenop de 180k of is de 180k inclusief het extra voordeel?	Het extra voordeel in verband met de bezuiniging jeugd-inzet OJG komt bovenop de EUR 180k.
47	GL	Fin.begroting	148	In hoeverre is er rekening gehouden met de huidige loonontwikkeling is die meegenomen in de begroting?	Met het vaststellen van de Kadernota 2023 is besloten rekening te houden met een loonkostenstijging van 3,75%.
48	VVD	Fin.begroting	157	pag. 157, 0,61, 0,62. Kan toegelicht worden waarom meer procentuele stijging bij niet-woningen tov woningen in 2023 verwacht wordt? zowel ten opzichte van rekening 2021 als begroting 2022. Of klopt mijn aanname niet dat dit beide in 2023 met 3% zou moeten stijgen? Aanvullende opmerking: de bedragen rekening 2021 van woningen en niet-woningen zijn omgewisseld van regel naar mijn idee.	De bedragen van pagina 157 sluiten aan met de berekening op pagina 92 (paragraaf lokale heffingen). De opbrengst van 2022 sluit aan met de bedragen in de kolom baten begroting 2022 op pagina 157. Op pagina 92 staat de mutatie toegelicht die leidt tot de bedragen van de begroting 2023, die aansluiten met de bedragen in de kolom baten 2023 (€ 6.918 + € 5.085 = € 12.003). De toelichting m.b.t. de 3% indexering en incidentele bedragen is ook opgenomen op pagina 92. De bedragen van de rekening 2021 zijn inderdaad omgewisseld. Dit wordt hersteld in het boekwerk.

Figuur 1: opbouw kostendekkendheid afvalstoffenheffing, begroting 2022

Gemeente Eemsdelta – Begroting 2022

Kostendekking		Afstofstoffenheffing/Reinigingsrechten	
Directe kosten			
Kosten taakvelden	€	4.921.200	
Kwijtschelding	€	452.400	
Storting in reserve	€	-	
Dotatie aan voorziening	€	-	
Totaal directe kosten			€ 5.373.600
Indirecte kosten			
Toegerekende overhead	€	150.660	
Toegerekende BTW	€	1.016.484	
Totaal indirecte kosten			€ 1.167.144
Totale lasten			€ 6.540.744
Opbrengst afvalstoffenheffing	€	5.297.300	
Opbrengst reinigingsrechten	€	85.500	
Overige inkomsten	€	731.500	
Onttrekking aan reserve	€	-	
Onttrekking aan voorziening	€	-	
Totale baten			€ 6.114.300
Dekkingspercentage			93,48%

Figuur 2: opbouw kostendekkendheid afvalstoffenheffing, begroting 2023

Gemeente Eemsdelta – Begroting 2023

Kostendekking		Afstofstoffenheffing/Reinigingsrechten	
Directe kosten			
Kosten taakvelden	€	5.262.100	
Kwijtschelding	€	452.255	
Storting in reserve	€	-	
Dotatie aan voorziening	€	66.800	
Totaal directe kosten			€ 5.882.155
Indirecte kosten			
Toegerekende overhead	€	158.922	
Toegerekende BTW	€	1.017.807	
Totaal indirecte kosten			€ 1.176.729
Totale lasten			€ 7.058.884
Opbrengst afvalstoffenheffing	€	6.688.583	
Opbrengst reinigingsrechten	€	60.000	
Overige inkomsten	€	305.900	
Onttrekking aan reserve	€	-	
Onttrekking aan voorziening	€	-	
Totale baten			€ 7.054.483
Dekkingspercentage			99,94%

Omschrijving projecten opgenomen in begroting 2023 (bijlage vraag 6 onderdeel "Algemeen" van IV)

Vliesgevelwoningen Opwierde Zuid
Organisatielasten realisatie NPG projecten
Damster Stadsherstel
Herstel ontsluiting Zuid-West
Revitalisering buurthuis Westerdraai
Opwaardering Bolwerk
Park Ekenstein
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid
Opwaardering Welzijn-Sport
Toegankelijkheid stad
Zorg op Eelwerd
Natuurlijk spelen
Wegaanpassing N33
Gebiedsontwikkeling Centrum Zuid Oost
Aanleg warmtenet Loppersum Noord
Centrumplan Loppersum
Demowoning Duurzaamheid met energieloket
Onderz top- en breedtesport tafeltennis Middelstum
Planvorming haventerr Zeerijp, Middelstum en 't Zandt
Planvorming Hippolytushoef Middelstum
Programma jeugd, onderwijs en leefbaarheid
Rommelerven en rotte kiezen gem Loppersum
Schoolpleinen bij kindercentra gemeente Loppersum
Groene klimaatb woonomg met ruimte biodiversiteit
Proceskosten Eemsdelta
Dorpenronde gemeente Loppersum
Zorg Nabij - Mijn Thuis, Mijn verhaal
Soc progr Eemsdelta
Recreatie en toerisme aanpak Eemsdelta
Modern Noaberschap
Buitenfitness
Herbestemming zeldzame RAD Barak WOII
Kwaliteitsimpuls haventerreinen en vaarrecreatie
JongGoud Eemsdelta
Tijd voor toekomst
De Stille Rijkdom van De Ploeg/Amsterdamse School
Sportvoorzieningen Spijk
Mijn Thuis Mijn Verhaal In De Wijk (MTMV)
Campusontwikkeling Eemsdelta
Veilig en leefbaar entree Termunten
Ruimte voor bewonersinitiatieven in Eemsdelta
Boegkwartier (Wonen met een Plus)
Transitie particuliere woningvoorraad
Batch 1588 Delfzijl
Batch 1588 - Appingedam
Sociaal emotionele ondersteuning
Regeling Aardgasvrij Wonen (RAW)
Duurzaam cultureel erfgoed
Proeftuin aardgasvrije wijken Krewerd
Proeftuin aardgasvrije wijken Zonnedorpen
Energiebrigade Eemsdelta